

Гойчук А.П., старший викладач кафедри геодезії,

(Національний технічний університет "Дніпровська політехніка", м. Дніпро, Україна)

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ У ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ: ВСТАНОВЛЕННЯ ПРІОРИТЕТНОСТІ ПРОБЛЕМ

Відповідно до [1] під плануванням слід розуміти визначення «сценаріїв розвитку, стратегічного бачення, стратегічних і оперативних цілей, способів реалізації завдань і заходів». Сюди також відноситься визначення показників встановлення цілей, які є результативними.

Для того, щоб краще зрозуміти цілі та завдання стратегічного планування у територіальній громаді (далі ТГ), необхідно знати загальні підходи в межах держави, регіону і самої громади. Фінансування проєктів дає можливість реалізувати плани. Території громад мають різні можливості для розвитку, різні соціальні відмінності тощо [2].

Децентралізація в Україні виділяє значні додаткові ресурси з Державного фонду регіонального розвитку для розвитку ТГ. Це дає можливість громаді більше впливати на свій розвиток, благополуччя населення. Запорукою успіху громади буде те, наскільки ТГ розвиває власну спроможність і створює сприятливий інвестиційний клімат. Однак ризики щодо інституційної спроможності місцевого управління забезпечити розвиток все ж таки існують [2].

Відповідно до [3] етапами стратегічного планування є:

- орган місцевого самоврядування створює Робочу групу з розробки Стратегії громади;
- проводиться збір та аналіз стану соціально-економічного розвитку громади і опитування мешканців громади;
- Робочою групою опрацьовуються результати соціально-економічного аналізу і результати опитувань активу громади, мешканців і підприємців;
- формулюються та обговорюються стратегічні та оперативні цілі;
- громадське обговорення та ухвалення стратегії;
- розроблення «Плану реалізації стратегії розвитку громад» (далі – Плану).

Успіх Плану напряму залежить від відповідальності Робочої групи і усіх інших учасників, які будуть реалізовувати цей план [3]. А інструментами можуть бути різноманітні програми в ТГ, наприклад, «програма розвитку основних галузей агропромислового комплексу Колківської селищної ради на 2021-2025 роки» [4].

Засідання Робочої групи є правовим, якщо в роботі бере участь не менш як половина від загального складу групи.

За результатами розгляду і вивчення питань Робоча група готує висновки і рекомендації. Висновки і рекомендації приймаються за консенсусом чи за більшістю голосів і підписуються головою робочої групи. У разі його відсутності підписуються заступником голови робочої групи або одним із помічників голови робочої групи. Протокол засідань робочої групи підписується головою та секретарем групи.

При визначенні пріоритетів проблем громади необхідно чітко розуміти наступне:

- які саме є проблеми;
- які із них важливі і нагальні;
- вирішення яких проблем може зачекати;
- які проблеми можуть виникнути у перспективі, якщо вчасно не розв'язати нинішні;
- встановлення термінів щодо розв'язання проблем;
- фінансові можливості.

Висновки

Проаналізувавши інформацію, яка виставлена на сайтах різних територіальних громад щодо стратегічного планування, на мою думку, є актуальним на теперішній час. Встановлення пріоритетності проблем є одним із перших кроків до їх розв'язання.

Пропозиції

1. Пропоную при визначенні пріоритетності проблем керуватися наступним:
 - Робочій групі аналізувати свої власні дії за попередній термін щодо правильного чи неправильного визначення пріоритетності проблем і отриманих результатів їх вирішення;
 - Робочій групі аналізувати і порівнювати проблеми своєї громади з проблемами інших громад, їх досвід щодо визначення пріоритетів проблем і отриманим результатом рішення цих проблем;
 - вивчати досвід іноземних держав стосовно цього питання;
 - запрошувати на збори громади представників інших громад у яких є позитивний досвід щодо вирішення даного питання;
 - залучати, у разі необхідності, досвідченого консультанта у цьому питанні;
 - обов'язково залучати до робочих груп молодь, а при прийнятті рішень і висновків особливо звертати увагу на їх думку.
2. Запустити процес активізації громади, оскільки активізація дозволяє людям будь-якого віку, у яких є певний досвід, з різним соціальним статусом, разом досягти поставленої цілі. Під час цього процесу не просто обговорюються проблеми, а визначається повна картина того, що відбувається наразі в громаді. Тут не аналізуються причини проблем і не визначаються важливіші з них. Це життя людей, як воно є. А от коли проблеми чітко окреслені, тоді важливо зрозуміти, чому вони виникли, причини їх появи. Відповідь на запитання «чому?» дозволяє людям краще зрозуміти проблеми своєї громади в ширшому контексті, що при визначенні пріоритетності проблем може дати позитивний результат.

Перелік посилань

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад: Наказ Міністерства розвитку громад на території України від 21.12.2022 р. №265. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0265914-22#Text> (дата звернення: 09.06.2024);
2. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) / Анатолій Ткачук, Василь Кашевський, Петро Мавко. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 96 с.;
3. Методичні рекомендації щодо стратегічного планування в громадах/ Проект «Впровадження інструментів ефективного муніципального менеджменту та правнича допомога громадам» Реалізується за підтримки Програми «U-LEAD з Європою»<https://www.hromady.org/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A1%D0%9F-%D0%9E%D0%A2%D0%93-%D1%81%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BE-2018-5.pdf>;
4. Програма розвитку основних галузей агропромислового комплексу Колківської селищної ради на 2021-2025 роки https://rada.info/upload/users_files/04333247/28885875020265ce0c184aa1b59ed593.doc.